

Til beslutningsforslag nr. B 164. Betænkning afgivet af Socialudvalget den 14. maj 2009

Betænkning

over

Forslag til folketingsbeslutning om opfyldelse af plejeboliggarantien

[af Mette Frederiksen (S) m.fl.]

1. Udvalgsarbejdet

Beslutningsforslaget blev fremsat den 3. april 2009 og var til 1. behandling den 4. maj 2009. Beslutningsforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Socialudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i 2 møder.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 1 spørgsmål til indenrigs- og socialministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

2. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (V, DF og KF) indstiller beslutningsforslaget til *forkastelse*.

Et *mindretal* i udvalget (S, SF, RV og EL) indstiller beslutningsforslaget til *vedtagelse uændret*.

Socialdemokratiets medlemmer af udvalget mener, at det er en af velfærdssamfundets helt centrale opgaver at sikre trygge og gode rammer for borgerne i alderdommen. Vores ældre, der har arbejdet et langt liv, skal kunne imødesee alderdommen med sindsro vel vidende, at der står boliger parate til dem, der kan danne en god ramme om deres sidste år.

Socialdemokratiet mener, at det er godt og flot for vores velfærdssamfund, hvis vores svageste ældre medborgere kan være trygge ved og have en vished om, at de kan flytte ind i en plejebolig

efter senest 2 måneder, hvis de bliver visiteret til én.

Med forslaget ønsker forslagsstillerne at præcisere, at det er regeringens ansvar, at almenboliglovens afsnit om plejeboliggarantien overholdes. Regeringens har ansvaret for at sikre kommunerne de rette rammer til at overholde regeringens egen garanti.

Socialdemokratiet mener, at regeringen skal tage ansvaret på sig og bakke op om Socialdemokratiets forslag til finansiering på 1 mia. kr. fra Socialdemokratiets vækstplan for boligområdet fra marts 2009, som bl.a. er øremærket til udfasing af utidssvarende plejehjemsboliger og beskyttede boliger.

Plejeboliggarantien trådte i kraft den 1. januar 2009. Socialdemokratiet forventer som en selvfølge, at regeringen, som jo har ansvaret for, at lovene føres ud i praksis, sikrer, at plejeboliggarantien bliver overholdt i alle landets kommuner. En garanti, der ikke følges op på, er ikke mere værd end det papir, den er skrevet på.

Socialdemokratiet tvivler stærkt på, at plejeboliggarantien bliver overholdt. Artikler i dagspressen fra november og december 2008 viser med al tydelighed, at regeringens plejeboliggaranti ikke overholdes. Ældre venter stadig over 2 måneder på en plejebolig, og et stort antal kommuner overholder ikke plejeboliggarantien.

Indenrigs- og socialministeren vil på trods heraf ikke undersøge, om garantien overholdes i landets kommuner. Det stiller Socialdemokratiet sig meget uforstående over for. Hvis garantien

skal være reel, må der følges systematisk op på, om garantien overholdes.

Problemerne med at overholde plejeboligarantien kommer ikke som lyn fra en klar himmel. Det har flere gange været påpeget af KL.

Regeringen kunne have handlet proaktivt og sikret, at kommunerne havde mulighed for at overholde garantien, f.eks. ved at give dem langt bedre muligheder for at bygge nyt.

Status er, at Folketinget har vedtaget en lov, som regeringen ikke evner, eller rettere sagt ikke har viljen til at gennemføre. Regeringen sidder på sine hænder, mens plejeboligarantien ikke overholdes. Med den kontraktspolitik, som regeringen har slået sig op på, må man desværre konstatere, at kontrakten med de ældre er revet i stykker – regeringen er løbet fra garantien.

Når regeringen ikke kan overholde sin egen garanti, træder Socialdemokratiet gerne til med dette forslag, ikke så meget for at redde en passiv regering, men for at sikre vores ældre medborgere vished om, at de kan se frem til at flytte ind i en ældrebolig, senest 2 måneder efter at de er blevet visiteret til én.

Socialdemokratiet mener, at der allerede efter 1. halvår 2009 og resten af indeværende år skal foretages en løbende opfølgning på, om plejeboligarantien overholdes. Opfølgningen kan ske ved en rundspørge til alle landets kommuner. På denne måde kan Folketinget løbende vurdere, om plejeboligarantien, som skulle gælde fra den 1. januar 2009, bliver overholdt.

Med dette beslutningsforslag vil Socialdemokratiet derfor pålægge regeringen at tage initiativer, der i år kan sikre, at plejeboligarantien opfyldes, så ældre sikres en plejebolig inden for 2 måneder. Vi skal med andre ord have dokumentation for, om plejeboligarantien overholdes.

For Socialdemokratiet er det afgørende, at kommunerne har et tilstrækkeligt antal botilbud med de muligheder, der skal være der i forbindelse med pleje og omsorg.

Når man bliver ældre og måske også syg, er det afgørende, at man ikke bliver nødt til at flytte væk fra de trygge omgivelser, der er i de kendte omgivelser med familie og venners nærvær.

I dag må den ældre ofte vente længere tid end 2 måneder, hvis vedkommende ikke vil tage til takke med den første ledige – og måske utidssvarende – bolig, eller tage imod den første ledige bolig uanset stand, og uanset om boligen opfylder de øvrige ønsker, som den ældre måtte have.

Det er ikke en reel garanti for vore ældre medborgere.

Socialdemokratiet mener derfor, at garantien skal være en mere smidig garanti, så de ældre får ret til en bolig inden for en prioriteret liste inden for garantiperiodens 2 måneder. Hvis der ikke er plads til at opfylde den ældre første prioritet, rykkes garantien videre til anden prioritet og så fremdeles.

Derfor vil Socialdemokratiet med dette beslutningsforslag pålægge regeringen at tage initiativer, der kan sikre, at plejeboligarantien bliver mere fleksibel, så det sikres, at garantien ikke bortfalder, hvis borgeren siger nej til det første tilbud.

Det er et problem, at standarden af plejehjemsboligerne langt fra er tidssvarende.

En rapport fra Velfærdsministeriet fra december 2008 viser, at der er 2.067 plejehjemsboliger og beskyttede boliger, som er i den dårligste stand. Dårlig stand kan f.eks. betyde, at der ikke er eget toilet og/eller bad. Det er altså ikke luksuskrav. Der er i alt 12.000 plejehjemsboliger og beskyttede boliger, som skal udfases. Det peger på, at der er et stort behov for at bygge nye og tidssvarende plejeboliger.

Socialdemokratiet mener derfor, at de utidssvarende plejeboliger skal udfases hurtigst muligt over de kommende år. Socialdemokratiet vil med dette beslutningsforslag sikre, at regeringen sætter en fast dato for, hvornår de 2.000 boliger i dårlig stand skal være udfaset.

Socialdemokratiet vil med dette forslag sikre, at regeringens plejeboligaranti bliver overholdt, således at ældre sikres en bolig, senest 2 måneder efter at de er blevet visiteret til en ældrebolig.

Regeringen bør allerede i 2009 følge op på, hvordan det går med at stille en plejebolig til rådighed for de ældre medborgere, der er visiteret til det.

Garantien skal være en reel garanti til en tidssvarende plejebolig, idet garantien ikke skal bortfalde, hvis den ældre ikke tager imod det første tilbud.

Samtidig skal de utidssvarende plejehjemsboliger udfases, så vi sikrer, at de ældre får en bolig af en tidssvarende stand.

Det Radikale Venstres medlem af udvalget tilslutter sig intentionerne i beslutningsforslaget og understreger behovet for en udbygningsplan af nye plejeboliger, der dels erstatter de utidssva-

rende boliger, dels øger antallet af plejeboliger med 1.000 boliger om året i de næste ti år for at sikre, at væksten i boliger følger væksten i antallet af ældre.

Liberal Alliance, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke

repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

Ellen Trane Nørby (V) Erling Bonnesen (V) nfm. Anne-Mette Winther Christiansen (V)

Sophie Løhde (V) Martin Henriksen (DF) fmd. Tina Petersen (DF) René Christensen (DF)

Vivi Kier (KF) Tom Behnke (KF) Mette Frederiksen (S) Thomas Jensen (S) Lene Hansen (S)

Lise von Seelen (S) Karl H. Bornhøft (SF) Meta Fuglsang (SF) Marianne Jelved (RV)

Line Barfod (EL)

Liberal Alliance, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Liberal Alliance (LA)	2
Socialdemokratiet (S)	45	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Dansk Folkeparti (DF)	25	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	23	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	2
Enhedslisten (EL)	4		

Oversigt over bilag vedrørende B 164

Bilagsnr.	Titel
1	1. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende B 164

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om, hvor stor overkapacitet af ældre- og plejeboliger der vil være behov for, såfremt borgeren kan angive 5 prioriteringer af den ønskede bolig, til indenrigs- og socialministeren, og ministerens svar herpå